

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

2033102 การพัฒนาชุมชนในฐานะสหวิทยาการ

2. จำนวนหน่วยกิต

3 (3-0-6)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน กลุ่มวิชาเอกเลือก

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ทรัพย์อุปถัมภ์

อาจารย์ผู้สอน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ทรัพย์อุปถัมภ์

5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ 1/2567

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)

-

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)

-

8. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

15 มีนาคม พ.ศ.2567

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

1.1 เพื่อให้ นักศึกษาสามารถอธิบายแนวคิดและหลักการการพัฒนาชุมชน

1.2 เพื่อให้ นักศึกษาสามารถอธิบายแนวคิดทางสังคมศาสตร์

1.3 เพื่อให้ นักศึกษาสามารถอธิบายเกี่ยวกับแนวคิดสหวิทยาการและรูปแบบของการพัฒนาแนวสห

วิทยาการได้

1.4 เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับความเชื่อมโยงงานพัฒนากับแนวคิดต่าง ๆ ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสภาวะการณ์ของประเทศ ภูมิภาคและโลก

1.5 เพื่อให้ศึกษานำเสนอโครงการหรือเค้าโครงการวิจัยเชิงสหวิทยาการได้

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เป็นรายวิชาในหลักสูตรใหม่ ตามเกณฑ์ 2558 หลักสูตรการพัฒนาชุมชนปรับปรุงใหม่ 2564

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาแนวคิด รูปแบบ หลักการของสหวิทยาการและการพัฒนาแบบข้ามพ้นสาขา พัฒนาการของความรู้และการปฏิบัติการเชิงสหวิทยาการของสาขาทางสังคมศาสตร์และประยุกต์ใช้ในงานพัฒนาชุมชน การพัฒนาแบบร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทางเลือกในการพัฒนาชุมชนตลอดจนการบริหารจัดการปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาชุมชนในเชิงสหวิทยาการ

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/ การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
45 ช.ม.	สอนเสริมตามความต้องการของ นักศึกษาเฉพาะราย	-	90 ช.ม.

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

3.1 อาจารย์ผู้สอนจัดตารางเวลาเพื่อให้นักศึกษาได้เข้าพบ ขอคำปรึกษาและให้คำแนะนำสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง และการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และ Google classroom

3.2 อาจารย์ผู้สอนขยายช่องทางการติดต่อสื่อสาร โดยมอบหมายนักศึกษาติดต่อทางอินเทอร์เน็ตและสารสนเทศ เช่น E-mail, Line, Facebook เป็นต้น

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม (● 1) ○ 2) ○ 3))

● 1) มีความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่

- มุ่งเน้นการไว้วางใจในการสอบกลางภาคและปลายภาค ทำหน้าที่ของตนตามที่

มอบหมายและส่งงานตามกำหนด

○ 2) มีวินัย ตรงต่อเวลาและเคารพกฎระเบียบ

○ 3) มีสำนึกสาธารณะต่อชุมชนและสังคม

1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

- 1) สอดแทรกในสาระวิชาที่สอน
- 2) เรียนรู้จากการดำเนินชีวิตประจำวัน
- 3) ส่งเสริมให้มีกิจกรรมนอกชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
- 4) การเป็นแบบอย่างที่ดีของอาจารย์

1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

- 1) ประเมินผลโดยอาจารย์ด้วยการสังเกตพฤติกรรม
- 2) มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

2. ความรู้ (● 1) ● 2))

2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) มีความรู้ความเข้าใจแนวคิด หลักการและทฤษฎีที่ได้เรียนรู้
  - เน้นความรู้เกี่ยวกับชุมชนและการพัฒนาตามแนวทางสหวิทยาการ
- 2) สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้
  - นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญของสหวิทยาการในการพัฒนาชุมชน
  - นำความรู้ที่ได้ไปปรับประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่นอย่างบูรณาการ โดยใช้

แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติ

2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) นำเสนอภาพรวมของสาระก่อนเข้าสู่บทเรียน การสรุปความรู้ใหม่ แสดงความเชื่อมโยงกับองค์ความรู้อื่น ๆ รวมถึงเทคนิคการนำไปใช้อย่างเป็นระบบ
- 2) มีกระบวนการเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบ ตามคุณลักษณะสาระการเรียนรู้ เช่น การใช้สื่อสารสนเทศ การเรียนด้วยการสาธิต การฝึกปฏิบัติการ เทคนิคการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 3) การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถอภิปรายโต้ตอบเชิงวิชาการในชั้นเรียน

2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) ประเมินจากผลงาน ผลการเรียนรู้ ความสนใจระหว่างภาคเรียน เช่น การนำเสนอรายงาน การสรุปสาระการเรียนรู้ การทดสอบย่อย
- 2) ประเมินจากการสอบข้อเขียน ข้อสอบ การฝึกปฏิบัติทั้งในชั้นเรียนและในชุมชน

3. ทักษะทางปัญญา (● 1) ○ 2))

3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) มีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์โดยใช้ความรู้ที่เรียนมา
- 2) สามารถแก้ไขปัญหา โดยนำหลักการ ความรู้มาอ้างอิงได้อย่างเหมาะสม

3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) ฝึกคิดวิเคราะห์ หรือ สังเคราะห์องค์ความรู้จากทฤษฎี และสถานการณ์ปัจจุบัน
- 2) วางระบบในการให้คำแนะนำ ติดตาม ประเมินผลการเรียนและการปฏิบัติ

3) จัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง

3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) ประเมินจากรายงาน การค้นคว้า โครงการ กิจกรรม ที่ได้มอบหมาย
- 2) ประเมินจากการสอบ การนำเสนอ อภิปราย การแสดงความคิดเห็น
- 3) ประเมินความสำเร็จของงานและกิจกรรม

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (1) 2) 3) 4))

4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) มีความสามารถในการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับชุมชนและท้องถิ่นได้
- 3) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานในองค์กรและกับบุคคลอื่น

4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) มอบหมายการทำงานแบบกลุ่มย่อย และกำหนดบทบาทหน้าที่
- 2) ฝึกทักษะการทำงานเป็นทีมโดยใช้สถานการณ์จริง หรือ สถานการณ์จำลอง

4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) การประเมินตนเองและสมาชิกในกลุ่มโดยกระบวนการถอดบทเรียน
- 2) สังเกตพฤติกรรมในการเรียนและการทำกิจกรรม

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (1) 2))

5.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) มีทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข หรือใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างเหมาะสม
- 2) มีทักษะในการใช้สื่อดิจิทัลและสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์ การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) มอบหมายงานที่ต้องใช้ทักษะในการสื่อสาร
- 2) มอบหมายงานที่ต้องใช้ทักษะด้านดิจิทัล และเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามที่อาจารย์ผู้สอน

กำหนดในการเรียนการสอน

5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) ประเมินจากกระบวนการสื่อสารและการใช้/เทคโนโลยีสารสนเทศในการประกอบกิจกรรม
- 2) ประเมินจากผลงานนักศึกษา

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

แผนการสอน				
สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	ผู้สอน
1-2	บทที่ 1 แนวคิดและหลักการพัฒนา ชุมชน	6	กิจกรรม 1. อธิบายแนวคิดและ หลักการพัฒนาชุมชน 2. ถาม-ตอบ 3. มอบหมายงานค้นคว้า สื่อ 1. Power point 2. สมุดบันทึกการเรียนรู้	ผศ.ดร.ณัฐวุฒิ ทรัพย์อุปถัมภ์
3-4	บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีทาง สังคมศาสตร์ในงานพัฒนา - แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา - แนวคิดเศรษฐศาสตร์การเมือง - แนวคิดสตรีนิยม	6	กิจกรรม 1. อธิบาย/บรรยายเกี่ยวกับ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนา แนวคิดเศรษฐศาสตร์ การเมือง และแนวคิดสตรี นิยม 2. อภิปรายร่วมกัน 3. คำถามท้ายบท สื่อ 1. Power point 2. สมุดบันทึกการเรียนรู้	ผศ.ดร.ณัฐวุฒิ ทรัพย์อุปถัมภ์
5-6	- แนวคิดนิเวศวิทยา - แนวคิดเศรษฐกิจชุมชน - แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง (การประยุกต์ใช้ในงาน พัฒนา)	6	กิจกรรม 1. อธิบายแนวคิดนิเวศวิทยา - แนวคิดเศรษฐกิจชุมชน - แนวคิดหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (การ ประยุกต์ใช้ในงานพัฒนา) และอภิปรายร่วมกันในชั้น เรียน 2. สรุปลงแนวคิดเป็นผัง	ผศ.ดร.ณัฐวุฒิ ทรัพย์อุปถัมภ์

แผนการสอน				
สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	ผู้สอน
			ความคิดรวบยอดลงใน กระดาษ ฟลิปชาร์ต สื่อ 1. Power point 2. สมุดบันทึกการเรียนรู้	
7-8	บทที่ 3 การเปลี่ยนแปลงของ สภาวะการณ์ของประเทศ ภูมิภาค และโลก	6	กิจกรรม 1. อธิบายเกี่ยวกับการ เปลี่ยนแปลงของ สภาวะการณ์ของประเทศ ภูมิภาคและโลกร่วมกัน อภิปรายในชั้นเรียน 2. การทำแผนที่ความคิด (mindmapping) 3. คำถามท้ายบท สื่อ 1. Power 2. สมุดบันทึกการเรียนรู้	ผศ.ดร.ณัฐวุฒิ ทรัพย์อุปถัมภ์
9-10	บทที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับสหวิทยาการ	6	กิจกรรม 1. อธิบายเกี่ยวกับสห วิทยาการและรูปแบบของสห วิทยาการ 2. คำถามท้ายบท สื่อ 1. Power point 2. สมุดบันทึกการเรียนรู้	ผศ.ดร.ณัฐวุฒิ ทรัพย์อุปถัมภ์
11-12	บทที่ 5 สหวิทยาการและการศึกษา แนวสหวิทยาการ	6	กิจกรรม 1. บรรยายเกี่ยวกับการศึกษา แนวสหวิทยาจากงานวิจัย 2. มอบหมายงานค้นคว้า งานวิจัยที่ผ่านมา 4. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกัน	ผศ.ดร.ณัฐวุฒิ ทรัพย์อุปถัมภ์

แผนการสอน				
สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	ผู้สอน
			อภิปรายและหาข้อสรุป บทเรียนร่วมกัน 5. คำถามท้ายบท สื่อ 1. Power point 2. VDO Youtube 3. สมุดบันทึกการเรียนรู้	
13-14	บทที่ 6 วิธีการนำเสนอโครงการหรือ เค้าโครงการวิจัยเชิงสหวิทยาการ	6	กิจกรรม 1. นำเสนองานค้นคว้า 2. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกัน อภิปรายอย่างกว้างขวาง และขยายผลการเรียนรู้ลงใน สมุดบันทึกการเรียนรู้ 3. คำถามท้ายบท สื่อ 1. Power point 2. สมุด บันทึกการเรียนรู้	ผศ.ดร.ณัฐฐา ทรัพย์อุบลัมภ์
15	นำเสนอโครงการเชิงสหวิทยาการ	3	กิจกรรม การนำเสนอานกลุ่ม สื่อ 1. power point 2. งานนำเสนอ	ผศ.ดร.ณัฐฐา ทรัพย์อุบลัมภ์

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรม ที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของ การประเมินผล
1	คุณธรรมจริยธรรม	1. พฤติกรรมการเข้าชั้นเรียน 2. การร่วมแสดงความคิดเห็น 3. การส่งงานตรงเวลา	ทุกสัปดาห์	10 %
2	ความรู้	1. การสอบกลางภาค	8	20 %

กิจกรรม ที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของ การประเมินผล
		2. ปลายภาค	16	30 %
		3. การทำรายงานเดี่ยว	10	10 %
3	ทักษะทางปัญญา	1. แบบทดสอบย่อย สรุปแนวคิด และประเด็นปัญหา	4, 7 และ 10	30 %
		2. การนำเสนอผลงานกลุ่ม	15	
4	ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ	1. ประเมินจากการมีส่วนร่วมใน รายงานกลุ่มและงานที่ได้รับ มอบหมาย	4-14	
5	ทักษะการวิเคราะห์ การ สื่อสารและเทคโนโลยี สารสนเทศ	1. ประเมินจากการใช้สื่อ อินเทอร์เน็ตสืบค้นข้อมูล 2. ประเมินจากการนำเสนอผลงาน ที่ได้รับมอบหมาย	4-14	

รหัสวิชา	คุณธรรมจริยธรรม			ทักษะความรู้		ทักษะทาง ปัญญา		ทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความรับผิดชอบ				ทักษะในการ คิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และ เทคโนโลยี สารสนเทศ	
	1	2	3	1	2	1	2	1	2	3	4	1	2
2032502	●	○	○	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ 255. วิธีวิทยาการวิจัย. สาขาวิชาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์. 2547. การพัฒนาแวนวิว. กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

VDO Youtube

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์. (2566). แนวคิดเศรษฐศาสตร์การเมือง. คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

4. ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์, เว็บไซต์

Youtube. เว็บไซต์

5. เอกสารและข้อมูลการเรียนรู้อื่นๆ

รายงานวิจัย วารสารการวิจัยเชิงสหวิทยาการ

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

ส่งเสริมให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนและพัฒนารายวิชาผ่านการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์ผ่านระบบการประเมินแบบ Online ของมหาวิทยาลัย

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

สรุปผลการประเมินตามแผนการประเมินผลการเรียนรู้

3. การปรับปรุงการสอน

- ประมวลความคิดเห็นของนักศึกษาจากแบบสอบถาม แบบประเมินผู้สอนและจากการที่ผู้สอนประเมินตนเองแล้วสรุปประเด็นสำคัญ ได้แก่ ปัญหาและอุปสรรค แนวทางแก้ไข เพื่อปรับปรุงรายวิชา

- ประชุมคณาจารย์ผู้สอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ดำเนินการทวนสอบโดยคณะกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ แต่งตั้ง

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

ทำการทบทวนทุกปีการศึกษา โดยนำข้อมูลจากการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การศึกษามาประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา และทำการสรุปผลการประเมินตามแผนการประเมินผลการเรียนรู้ และทำการวางแผนปรับปรุงคุณภาพการสอนให้สูงขึ้นในด้านที่ได้รับผลการประเมินระดับต่ำ

ประเมินผลการเรียนรู้และทำการปรับปรุงคุณภาพการสอนให้สูงขึ้นในด้านที่ได้รับผลการประเมินระดับต่ำ